

רני ושמיהי

ארגון להפצת ערכי היהדות

גליון חודשי < חודש תשרי > כ"ח אלול תשע"ט

גליון מס' 23

זמני השבת באשתאול - פרשת נצבים

כניסת שבת: 18:12 < יציאת שבת: 19:03

שנה טובה ומתוקה!



תורה ומדע

במדור זה נעסוק מהיום ואילך באמיתות המדע המתקדם מול תורתנו הקדושה שנמסרה לפני אלפי שנים, כאשר מידי חודש נציג איזה גילוי מדעי מתקדם ונראה שכבר נמצא הוא כתוב במקורות תורתנו הקדושה שנמסרה ועברה מדור לדור.

והחודש הזה נעסוק בהמצאה הנקראת "כליא - ברק", לכולם ידועה תמונתו של נשיא ארצות הברית לפני כמאתיים שנה "בנימין פרנקלין" המתנוססת ע"ג השטרות של ה-100\$ האמריקני, נשיא אשר בלט בכישוריו המיוחדים והיה מדען וממציא ומן המנהיגים הבולטים במלחמת השחרור של ארצות הברית, בין המצאותיו החשובות והמועילות הוא "הכליא - ברק" שזה מוט ברזל המגן על הבית מפגיעת ברק באמצעות משיכת מהבית אליו, פרנקלין הגיע להמצאה חשובה זו לאחר שגילה כי הברק אינו אלא התפרקות חשמלית, והוכיח זאת ע"י נסיון נועז שערך בשנת 1752 באמצעות עפיפון אותו שלח אל העננים בעת סופה.

רבתינו זכרונם לברכה וכבר בתוספתא שנכתבה לפני 2000 שנה הביאו לנו כל מיני מעשים שאסור לעשותם מפני שהם דרכי האמורי ודברים שמוותר לעשותם ואין בהם משום איסור דרכי האמורי, ולכן המגדל אפרוחים ורוצה לשים ביניהם מוט ברזל כדי שיפתחו ויגדלו יפה זה אסור כיון שאין ליעילותה של פעולה זו הסבר טבעי וממילא הדבר נכלל בדרכי האמורי, אולם לשים בין האפרוחים את המוט ברזל כדי להצילם מפגיעת ברק הדבר מותר כיון שיש לפעולה זו הסבר טבעי, הנה לפנינו דוגמה של המצאה מקורית שאדם הבקי בתורה הקדושה יודע שמקורה הוא ממנה, אך אדם שאין לו שיג ושיח בתורתנו הקדושה חושב שזו המצאה של בנימין פרנקלין.

מאמר החודש

המשל

להביא עוד ועוד דלאי מים כדי לכבות את האש ורק כך היא הלכה ופחתה.

הנמשל

תקיעת השופר בראש השנה נועדה כדי לזרז את כל האנשים אשר הם חולמים ועדיין לא שמו לב שהם נמצאים ביום הדין, לקום ולקבל על עצמם קבלות, לחזור בתשובה ולקבל על עצמם עול מלכות שמים, ורק כך השריפה שנבראה מהמעשים הרעים תלך ותפחת, אך איש אשר לא עושה שינוי במהלך חייו וממשיך את חודש אלול ועשרת ימי תשובה באותו צורה של כל השנה, ורק אומר סליחות ושומע קול שופר, זה לא יעזור לכבות את האש, אלו דברים המזרזים ומעוררים לתשובה אך לא עושים את עצם השינוי שיכול לכבות את עשן השריפה, השינוי יכול להתבצע רק ע"י האדם עצמו שממלא דלאים של תורה ומצוות ומעשים טובים וקבלות לשנה החדשה, ורק כך יכול הוא לזכות למחיקת העוונות ופתיחת דף חדש ונקי.

חזקו אחים והתעוררו, עורו ישנים והקיצו, כי יום הדין הנורא קרב ובא, ובו יכתבו ויחתמו כל באי עולם איש איש למשפחותיו ולבית אבותיו, נראה לבוראנו כי רוצים אנו בקרבתו ובקיום מצוותיו וחוקותיו, וע"י זה נזכה לשנה טובה ומבורכת שנת שפע טובה וברכה, חיים וזן, חסד ורחמים אמן ואמן.

מעשה בעיר של שוטים וכסילים אשר רחש ליבם לומר לאחד מהם טול צרור כסף וצא חפש בעולם הרחב איזה מכשיר נפלא שיוכל להביא תועלת לעיר שלנו, יצא אחד מהם לחפש את המכשיר הנכסף, עד שהגיע לעיר מסויימת והבחין בעשן שעולה מאיזה אזור בעיר, ויש אדם שהוא עומד על החומה ומריע בחוצרה וככל שהוא מריע יותר העשן הולך ופוחת, ועל פי זה הבין מיודעונו האיש שהחוצרה היא מכשיר פלא שעוזרת לכבות שרפות ולהעבירן מן העולם, מיד יצר האיש קשר עם אותו אחראי ורכש ממנו חצוצרה בסכום מכובד, חזר אותו האיש לעירו והראה לחבריו את הפלא הנפלא שרכש, ומיד הדליק אש והחל תוקע בחצוצרה, אך כל תקיעותיו לא הועילו האש הלכה והתפשטה בצורה מפחידה וכליתה את כל הנקרה בדרכה, עד שהגיע לשם איש חכם ושאל מדוע לא מכבים את האש, וענו לו שכרגע מנסים את הפלא הגדול - את החצוצרה שהיא תכבה את האש בכוחות עצמה, וכמו שראינו בעיר מסויימת שבערה אש וככל שהריעו יותר חזק בחצוצרה היא הלכה ופחתה. ענה להם אותו חכם טיפשים מטופשים וכי נראה לכם שהתקיעה לבד היא זו שכבתה את האש, בודאי שלא ! התקיעה רק זרזה את כל אנשי העיר

הידעת! כי באופן קבוע הפרשה שקוראים בתורה בשבת שלפני "ראש השנה" היא פרשת נצבים, וכמו שקבוע הפסוק הראשון של הפרשה "אתם נצבים היום [בראש השנה] כולכם לפני ה' אלהיכם".

הידעת! כי אחרי ששמעו עם ישראל את כל הקללות בפרשת כי תבוא נהפכו פניהם לירוקות מרוב פחד ואמרו מי יוכל לעמוד בכל קללות אלו, מיד קרא להם משה והיה מפייהם דברים ואמר להם "אתם נצבים היום כולכם" לא זו בלבד שלא תיפלו אלא יהיה לכם הצבא וקיום שנכנסתם עם הקב"ה בברית.

הידעת! כי ג' בריתות כרת הקב"ה עם ישראל, הראשונה כשיצאו ממצרים, השנייה בהר סיני, והשלישית כאן, ומדוע חזר הקב"ה וכתר ברית עם ישראל,

טעם א' כיון שבטלו את הברית שכרתו עמו בהר סיני ע"י שעשו את מעשה העגל,

טעם ב' כיון שכשכרת הקב"ה עם ישראל ברית בהר סיני רצה מהם ערבות שיקיימו את התורה, ואמרו לו שבניהם ערבים בשבילם, לכן שב הקב"ה עתה וכתר ברית עם בניהם, טעם ג' כדי להודיעם קודם כניסתם לארץ שרק בזכות קיום התורה הם נכנסים לארץ, טעם ד' כדי להקל מעל עם ישראל, שכאשר הקב"ה כרת עמהם ברית ממילא העובר על דבריו עונשו חמור, לעומת זה כאשר עתה משה רבינו שב וכתר עמהם ברית אזי העונש של העובר על דברי התלמיד אינו כל כך חמור,

טעם ה' שבהר סיני הייתה הברית עם כולם ביחד ואילו כאן הייתה עם כל אחד ואחד.

הידעת! כי ביאור הברכה "ומל ה' אלוהיך את לבבך" הוא שלעתיד לבוא יהיה הלב כמו

השכל, ומה שהשכל מחייב ירצה הלב ולא כמו היום שהלב חומד דברים שאין השכל מחייב לעשותם.

הידעת! כי שלשה סוגי תשובה נאמר בפרשה א. "ושבת עד ה' אלוהיך" - זו התשובה המעולה שבכולן, שאדם שב אל ה' בימי בחירתו כאשר דמו רותח ויצרו תוקפו, ב. "ואתה תשוב ושמעת בקול ה'" - זו המדרגה השנייה והיא השב מחמת צרות ופגעים שבאים עליו, ג. "כי תשוב אל ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך" - זו המדרגה השלישית של השב בימי זקנותו שכבר תשש כוחו, ועתה כבר שומע הוא את קול תרועת המוות.

הידעת! כי ישנם ג' אפשרויות לעבוד את ה' יתברך וכמו שמורה לנו הפסוק "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו", א. "בפיך" - זה מצות לימוד תורה וברכות ותפילות שאדם מוציא אותם בפיו, ב. "בלבבך" - זה מצוות התלויות בלב כמו אהבת ה' או הסברות של הלימוד שמגיעות מהלב, ג. "לעשותו" - אלו מצוות התלויות בעשיית כוון קידוש, הנחת תפילין, הפרשת תרומות ומעשרות וכד'.

הידעת! בפסוק נאמר "גפרית ומלח שרפה כל ארצה" וכתבו המפרשים מדוע כתבה התורה דוקא גופרית ומלח, כיון שאין לך דבר העומד בפני האש כמו המלח ואין לך דבר שמתכלה ע"י האש יותר מגופרית, וזהו שרומזת התורה שאם נשמור את כל המצוות נוכל לעמוד בפני כל הלהבות שבעולם כמלח, ואם לא נשמור את התורה והמצוות אזי ח"ו הכליה תהיה מהירה כמו גופרית בפני אש.

הפטרת השבוע: "שושן אשיש" ישעיה פרק סא פסוק ו - פרק סג פסוק ו

מה בהפרשה?

בפרקים אלו מתנבא הנביא ישעיה אשר היה חי בימי בית ראשון על הגאולה העתידה ואומר שלעתיד לבוא עם ישראל ישמחו בהקב"ה כי בכל הניסים שעשה להם זה כמו שהלבישם בגדים חשובים ומפוארים של חתן וכלה, וכמו שהאדמה אשר אינה זרועה מצמיחה צמחי בר, והאדמה שזרועה מוציאה את מה שזרעו בה, כן הקב"ה הצמיח צדקה ותהילה לעם ישראל נגד כל הגוים.

נאות ירושלים

עוד מתנבא הנביא "למען ציון לא אחשה" אומר הקב"ה לאלו שהעליבו כביכול את ירושלים לא אמחל להם ואשיב להם כגומולם, ולא אשקוט עד אשר יצא כנוגה צדקת ירושלים, וכל הגוים יראו את הצדקה שהקב"ה עשה עימה כאשר יקרא לה שם חדש והוא "חפצי-בה", ולא תהיה עוד לעולם עזובה ושממה, אלא מלאה בעם ישראל מתחילתה ועד סופה, וכמו חתן ששמח ושש בכלתו כך עם ישראל ישמש וישמחו בירושלים, ואלו המלאכים שאחראים על ירושלים הנקראים שומרים תמיד יעמדו על ימיני להזכיר לי את זכות אבות ולא

עם ישראל ולהושיעם כאשר הבטחתי, ואז כביכול נשאל הקב"ה מדוע אדום לבושך ובגדיך אדומים כאדם שדורך בנח, משיב הקב"ה פורה דרכתי לבדי - אני לבדי דרכתי את גת הענבים זאת אומרת הרגתי את שרו של עשו והוצאתי את דמו כמו שדורכים ענבים בגת ושום שר משרי אומות העולם לא עזר לי, ומשום כך בגדי אדומים ומגואלים כי יום הנקם באויבי הגיע ואע"פ שהבטתי לכל עבר וחיפשתי זכות על עם ישראל ולא מצאתי, בכ"ז הושיע לי זרועי, וחמתי שיש לי על העמים הם שעזרו לי להוציא את מחשבותי לפועל וזה מה שעשיתי רמסתי את העמים, ובלבתי את דעתם, והורדתי לארץ את חוזקם.

סוף דבר

מסיים הנביא ואומר מעתה אזכיר לעם ישראל את רוב חסדו של הקב"ה שעשה עמהם ברחמי וברוב חסדיו, והגם שידוע לו שיבגדו בו בהמשך הזמן בכ"ז לא מנע הצלתם והושיעתם מהעמים, "בכל צרתם לו צר ומלאך פניו הושיעם, באהבתו ובחמלתו הוא גאלם, וינטלם וינשאם כל ימי עולם", אמן ואמן.

יפסיקו מלהזכירה עד אשר תכונן ותבנה ירושלים ותהיה תהילת הארץ, הקב"ה נשבע כביכול בזרועו ששוב לא יתן לגוים לאכול את הדגן או לשתות את היין של אנשי ירושלים אלא רק מאספיו יאכלוהו ומקבציו ישתוהו.

קיבוץ הגלויות

ועתה מתנבא הנביא על זמן קיבוץ הגלויות ואומר לאומות העולם כשעם ישראל יתקבצו כולם מהגולה, תצטרכו אתם לעבור בשערים ולפנות הדרך ולסקל אותה מאבנים, להגביה וליישר את המסילות והכבישים כדי שיהיה נח לעם ישראל, הרימו והגביהו דגל כדי לקבץ את כל עם ישראל למקומם בארצם.

מלחמה באדום ובשעיר

ועתה מתנבא הנביא על מלכות שעיר אשר הרעו לעם ישראל ואומר מי זה בא מאדום ומבצרה אשר בגדיו מוכתמים בצבע אדום, הלא אמור הוא ללבוש בגדים מפוארים ומכובדים ומדוע מלוכלכים הם, הלא בכוחו לעשות מה שהוא רוצה ואין מי שיעמוד נגדו, ומדוע בגדיו מלוכלכים בדם, כביכול עונה הקב"ה אני הוא זה המבטיח לעשות צדקה



זו הייתה שעת בוקר מוקדמת בעיר טשקנט שבאוזבקיסטן, בבית צנוע ישב ר' חייקל חאנין ללמוד בחשאי עם החברותא שלו, לפתע קפא לבו של חאנין, דמות מוכרת חלפה ליד החלון, ליבו ניבא לו רעות, אלה היו שנות האימה ברוסיה הסובייטית שלטון הרשע קידש מלחמת חורמה ביהדות, פעילות דתית נאסרה ו"עבריינים" כמו רבנים, שוחטים ומלמדים נרדפו ונידונו לעונשים חמורים, אדם אחד העז להרים ראש כנגד המשטר האימתיני ר' יוסף זצחק שניאורסון המכונה האדמו"ר הרי"צ, בעוז רוחו קם ופרש בכל ברית המועצות מחתרת שפעלה לשמר את הגחלת היהודית, חסידי נרדפו, נכלאו נשלחו לסיביר ואף הוצאו להורג, אולם במקומם באו אחרים והמשיכו את המאבק ההירואי.

העבודה המסוכנת

חסידי רבים מצאו מפלט בערים טשקנט וסמרקנד שבאוזבקיסטן שבהן ידו של הקב"ה הייתה רופפת יחסית, אלא שגם שם היו החיים אפופי פחד ורצופי תלאות נוסף על הקושי לקיים אורח חיים יהודי הייתה גם מצוקת הקיום, בשם עיקרון השיוויון אסר השילטון עסקים פרטיים, הדרך היחידה להתפרנס הייתה ע"י עבודה בתאגידים צבוריים, אך שם בלתי אפשרי היה להימנע מחילול שבת, מצב זה דרדר רבים לחרפת רעב, באין ברירה פנו אנשים לאפיקי פרנסה לא

כעת גם בריחה מהעיר ירדה מעל הפרק, בעוד חאנין חושב בקדחתנות על מוצא מהסכר, דחק בו ראש הקב"ב "נו חבר אפילו אם ארצה להצילם - מה בידי לעשות? חאנין הצליח לכבוש את רגשותיו וביקש מאיש שיחו לחזור למשרדו ולקרוא בעיון את החומר, "ניפגש אחר הצהרים ונראה מה לעשות" סיכם איתו.

ההצלה המופלאה

בפגישתם השנייה הוציא חאנין מכיסו מעטפה שמנה ובה הון עתק במושגים של אותם ימים, כשהתשורה התקבלה בברכה אצל ראש הקב"ב חש רגיעה מסויימת והציע לאיש להתלוות אלו לטיול קצר, בעודם מטיילים חלפו ליד בית מרוח, חאנין הציע לעמיתו להיכנס ולשתות כוסית, הלה קפץ על הזומנה, מיד בהיכנסם הבחין חאנין בהוערת "נשב סמוך לתנור" החווה לעבר ראש הקב"ב, בעוד האיש לוגם בהנאה כוסית וודקה ביקש ממנו חאנין לעיין בתיק המסמכים, הוא הביט כה וכה הרים את תיק המסמכים ובתנועה חדה השליכו לתוך האח הבורעת, פיו של ראש הקב"ב נפער בתדהמה, "זה הפתרון לבעיה" אמר חאנין "אין לך תיק ואין לך מסמכים ואיש מלבדך אינו יודע על התיק הזה".

הטון ההחלטי שבו דיבר הסתיר את המתח העצום שמילא את ליבו, הוא המתין לתגובת עמיתו, האיש קם וגידר בפדחתו "חבר חאנין! אמר לו "אני מעריך כל כך את עוז רוחך ובעיקר את אחוות האחים שיש בינכם היהודים", האיש הרחר רגע והוסיף "אינני יודע מה ילד יום, יתכן שמחר יוציאו אותי להורג, אבל אמור לחברך שכל עוד ראשי על כתפי לא יאונה להם כל רע, רק הזהר אותם שלא יצאו מטקנט, באותו ערב זמן קצר לפני חתונתו של ריבקיין קיבל מסר מחאנין "הסכנה חלפה, לך לחופתך בלב שקט ובשמחה".

חוקיים כדי להביא טרף לביתם, שניים מהם היו בעיר טשקנט ושמן היה רבי בן ציון שם טוב ומרדכי ריבקיין, הם סחרו בחומרי גלם שנקנו בשוק השחור, חלק נכבד מהכנסותיהם הועבר ליישבת "תומכי תמימים" המחתרנית ואיפשר את קיומה, השניים החזיקו משאית ובאמצעותה שיגעו את הסחורה מטקנט לסמרקנד, קטעי הנסיעה היו מסוכנים שכן המשטרה נהגה להציב מחסומים ולבדוק את תכולת המשאיות.

התפיסה

ואכן יום אחד התרחש הגרוע מכל: המשאית נתפסה, והיה זה בדיוק בערב חתונתו של מרדכי ריבקיין, הוא עצמו הצליח לחמוק ולהסתתר, אך כעת לא ידע את נפשו כיצד יוכל להינשא כשמעל ראשו תלוי צו מעצר, הוא פנה אל חייקל חאנין שהיו לו קשרים עומים עם גורמים בעלי השפעה, חאנין שמע את אשר אירע והרגיע את החתן הדואג "הענין בטיפולי" אמר לו, אחד מאנשי הקשר של חאנין היה ראש המשטרה החשאית, בין השנים נרקמו קשרי ידידות וחאנין דאג לתגמל את האיש כאשר עדכן אותו על אנשים שנמצאים כל הכוונת של הקב"ב.

הופעתו של ראש הקב"ב ליד ביתו של חאנין הייתה אות מבשר רעות, בתירוץ כל שהוא נפטר חאנין מן החברותא שלו ויצא לרחוב, "חבר חאנין" לחש באוזנו ראש הקב"ב "עלינו לשוחח בדחיפות", חאנין הוסיף ללכת וראש הקב"ב בעקבותיו, בגינה שקטה עצר חאנין וראש הקב"ב הוציא תיק עבה והניחו בידי החסיד, זה הצטמרר הופיעו שם שמותיהם של ריבקיין ושם טוב, ולצידן הוראה חד משמעית ללכוד את המבוקשים חיים או מתים, "צאו הזה הופץ בכל רחבי ברית המועצות" הנחית ראש הקב"ב עוד מהלומה על ראשו,

חשיב בהלכה



מרן הגאון הרב **יצחק רצאבי שליט"א**

פוסק עדת תימן

מח"ס בארות יצחק, שו"ת עולת יצחק, שו"ע המקוצר, ועוד.

האם מותר להתקלח בראש השנה?

כדין רחיצה בשאר ימים טובים, דהיינו שאפשר בתוש רגיל אבל לא לערבב המים שבצינור החם עם הקר, ושאר פרטים מבוארים בשלחן ערוך המקוצר סי' צ"ד סעיף כ"ו ועיני יצחק שם. וכמוכן שצריך לא לסחוט את השיער.

האם יש אופן בו מותר לשטוף את רצפת הבית ביום טוב ובשבת?

לא את כל החדר, וק"ו שלא את כל הבית. אך אם התלכלך חלק, מותר לשטוף שם את הרצפה במים (בזהירות שלא לסחוט), ועי' שלחן ערוך המקוצר סי' ס"ב אות ע"ג ד"ה לשטוף.

בלדי שמתפלל אצל השאמי בראש השנה וכן להיפך - האם יתפלל כמנהגו או כפי מנהג הבית כנסת בו מתפלל?

לעצמו יתפלל כמנהגו באופן שלא יבלוט שינוי. ואם

מעמידים אותו להיות ש"צ, יתפלל כמנהג אותה בית הכנסת.

כאשר מתפללים סליחות וטרם הגיעו עשרה האם עדיף לדלג על י"ג מידות או לאמרם באופן המותר?

במקום ה' ה', אומרים מצפץ מצפץ.

האם צריך לבקש סליחה מאדם שפגעתי בו בעבר למרות שהוא מתייחס אלי רגיל לחלוטין במשך זמן רב?

צריך.

האם יש ענין לבקש סליחה קודם ראש השנה או דוקא לפני יום הכיפורים?

ראוי להקדים. ותיכתבו בספר החיים ובספר הזכרון.

אקטואליה בהלכה

שאלה: מעשה בשתי בתים זה מול זה, ולהם שתי חצרות משותפות משני צידי הבתים, לאחר דין ודברים החליטו שכל דייר יקבל חצר אחת ושתיה של בלבד, והנה אחד הדיירים "מצטיין" באיסוף גרוטאות, וכל גרוטאה שמצא בפחים ובדרכים היה מביאה וזורקה לחצרו, עד שהתמלאה כל החצר בגרוטאות, והתחילו להגיע לחצר חתולים, עכברים ג'וקים ושאר מזיקים עד שהיה פחד לעבור ליד החצר, ודרשו ממנו שיפנה את הגרוטאות מחצרו, והוא טען שזה חצרו הפרטית וזכותו לשים שם מה שהוא רוצה, עם מי הדין?

שאלה נוספת: מעשה בגן ילדים הנמצא בקומת קרקע בבנין בן 6 קומות, והגנת ראתה שיוצאים

עכברים מבור הביוב (מנול) שבחצר הגן, והזמינה הדברה ושילמה, ולאחר מכן תלתה את הקבלה בכניסה לבנין ודרשה מכל הדיירים שישלמו כל אחד מהם את חלקו עבור ההדברה, ולטענת השכנים, על הגן לספוג את ההוצאה שהרי היא הניזוקת בלבד, עם מי הדין?

תשובה: פסק השולחן ערוך (חושן משפט סי' קנה סעיף לט) שאף על פי שיש דברים שמועיל להם חזקה ומחילה כלפי שאר השכנים, יש דברים שלא מועיל להם חזקה ומחילה ואפילו ששתקו השכנים כמה שנים תמיד הם יכולים לכוף את השכן לסלק את החזקה, ולכן מי שהחזיק לעשות בחצירו מלאכת הפשטת נבלות או התעסקות עם דם כגון מליחת בשר, וזה מושך לשם עורבים וכיוצא בזה והם מצערים את השכנים בקולם בצפצופם ובדם שברגליהם, הרי

שהוא חייב לבטל את אותה מלאכה או להרחיקה שלא יגיע נזק לשכניו.

לאור האמור: א. מיודעינו השכן אספן הגרוטאות חייב להתחשב בטענת שכנו שגרוטאות אלו מושכות חתולים ועכברים המצערים ומפחידים את השכנים וצריך לסלק גרוטאותיו או לאוספן ולהכניסם למחסן סגור, ב. בור הניזוק שנמצא בחצר הגן הוא נקרא "בור השותפים" שהרי הוא משמש את כל דיירי הבנין, ולכן אם תוכיח הגנת שהעכברים יצאו מחור זה, מחוייבים כל השכנים להשתתף בהוצאת ההדברה, וכן הדין למקלט משותף שנהפך ברבות הימים למחסן, והעכברים מצאו בו מחסה ומחמת זה ניזוקים דיירי הקומת קרקע, חייבים כל השכנים להשתתף בהוצאת הניקוי וההדברה.

מתוך ספר "אור ההלכה" של הרב"ג דוד כהן שליט"א

אחת שאלתי

שאלה: האם זו הטרדה לחזור על אותה תפלה כמה פעמים כל יום?

תשובה: כיון שהתפילה נועדה לצורך החייאת הדבקות בבורא יתברך, ולדבקות בה' אין סוף לא בכמות ולא באיכות, כל רגע שאדם דבוק בה' הרי שהוא יותר משמח את בוראו וזהו תכלית בריאתו, וכמו כן כמה שדביקותו בה' יותר איכותית ועזה, כן הוא יותר על תכליתו, ולכן כביכול הקב"ה מוחל על כבודו ומסכים שהאדם יגש אליו כמה פעמים ביום ויחזור וינדנד לו על אותה בקשה העיקר שיצא מכך תועלת הדבקות שזו הדרך היחידה להגיע לכך.

קשר חיצוני המהדק את הקשר הפנימי, ולכן אף שהקב"ה יודע את צרכיו של האדם בכל זאת קבע הבורא שהדרך לקבל את הצרכים הוא בדרך של "נותן ומקבל" ולא בדרך של "נוטל מאליו" כי כאשר השפע מגיע לאדם בדרך של "נותן ומקבל" אזי הקשר של האדם עם הבורא מתהדק יותר מפעם לפעם להכיר אותו ולדעת אותו, אולם כאשר זה בדרך של "נוטל מאליו" ללא תפילה אזי אין שום סיבה שתביא את האדם לתכלית להכיר ולדעת שהקב"ה הוא המחייב את כולם, ואז יכול האדם לחיות ככהמה וכגו שמזונותיהם מצויים להם בדרך טבע ומקרה, ואין להם שום חיבור והכרה בבוראם שזה האסון הכי גדול של היהודי.

מדור השו"ת עם הרב"ג יעקב ישראל לוגאסי שליט"א

שאלה: מדוע אנו מתפללים וחוזרים ומתפללים בפרט אחרי שהקב"ה יודע כבר את צרכינו?

תשובה: תכלית התורה ומצוותיה היא להגיע "לדבקות", התפילה היא התבטאות רגשי הלב - נפשי יצאה בדברו - ע"י הדיבור מבטאת הנפש את רחשי ליבה ומהדקת את החושק בנחשק, ואלמלי התבטאות חיצונית זו שהיא הדיבור לא היה קיום לרחשי הלב בהיותם פנימיים בלבד, אלא היו דועכים ונעלמים, וכיון שתכלית המצוות היא "ולדבקה בו" שלא יהיה פירוד הלב מהבורא לכך צריכים אנו את ענין התפילה שזהו

נצח ישראל

רביעי | 09:00-12:00 כולל בוקר | 17:15-19:30 לימוד מקרא מאיר יאיר חג'בי

(קבוצה א) | 18:10-20:10 פרויקט חונכות ילדים ונוער | 19:30-20:20 שיעור

הלכה ומוסר בבית כנסת נצח ישראל | 20:30-21:30 שיעור תורה - הרב בנימין דיין

חמישי | 09:00-12:00 כולל בוקר | 17:15-19:30 לימוד מקרא מאיר יאיר חג'בי

(קבוצה ב) | 19:30-20:20 שיעור הלכה ומוסר בבית כנסת נצח ישראל

ראשון | 09:00-12:00 כולל בוקר | 17:15-19:30 לימוד מקרא מאיר יאיר חג'בי

(קבוצה א) | 19:30-20:20 שיעור הלכה ומוסר בבית כנסת נצח ישראל | 20:30-21:30

לימוד חברותות- גברים

שני | 09:00-12:00 כולל בוקר | 17:15-19:30 לימוד מקרא מאיר יאיר חג'בי

(קבוצה ב) | 20:00-20:50 שיעור ב"עין יעקב" בבית כנסת נצח ישראל מפיה "הרונן יעיש

שלישי | 09:00-12:00 כולל בוקר | 19:30-20:20 שיעור הלכה ומוסר בבית כנסת

כוונה לשם שמים, אזי "משם יקבצך ה' אלהיך" מניצוץ קטן זה ישיב אותך הקב"ה אליו בתשובה.

את ערלת הלב מי צריך להסיר...

"ומל ה' אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך" (פ' ל פסוק ו), הקשו המפרשים שבפסוק זה מבואר שה' יתברך הוא ימול את ערלת ליבנו, ואילו בפרשת עקב נאמר "ומלתם את ערלת לבבכם" דהיינו שעל האדם עצמו לעשות זאת? וביאר בזה הרבי מקוצק שבהתחלה מוטל על האדם להסיר את "עורלתו" האוטומטית לבו כדי שיהיה ראוי לקלוט אל תוכו את דבר ה' ולכן נאמר בפרשת עקב "ערלת לבבכם", אולם שהלב עצמו ישתנה לחלוטין ויהפך מרע לטוב, זה דבר שלא נתון בידי האדם וזקוק הוא בזה לעזרת הקב"ה ולכן נאמר כאן "ומל ה' לבבך" ולא "את ערלת לבבך".

מה גורם קללה ומה גורם מוות...

"ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב את המוות ואת הרע" (פ' ל פסוק טו), ביאר בזה בעל האור שמח בספרו משך חכמה, מדוע כאן נאמר "חיים ומוות" ואילו לעיל בפרשת ראה נאמר רק "ברכה וקללה", מפני שכאן כבר ניתנה לעם ישראל מצוות התשובה, ומצוה זו מטילה על האדם אחריות גדולה יותר מעשיית העבירה עצמה, משום שיש לו עצה לשוב בתשובה ואינו עושה כן, ואם עשיית העבירה עצמה מביאה קללה, הרי שההימנעות מתשובה מביאה מוות על כן "ובחרת בחיים".

אין כוחנו כי אם באחדותינו...

"אתם נצבים היום" (פ' כט פסוק ס), ביאר המפרשים פסוק זה על דרך הדרש אימתי "אתם נצבים" שיש לכם את הכח ואת הקיום, מתי ש"כולכם לפני ה' אלוהיכם" מתי שכל העדות כולם ללא יוצא מן הכלל מתאחדים למען ריבוי כבוד שמים בעולם ומתי שכולם יחד נלחמים בכל ענין הנוגע לכבוד שמים.

כוחו של השופר...

"פן יש בכם שרש פורה ראש ולענה" (פ' כט פסוק יז), ראשי התיבות של התיבות ש'רש פ'ורה ר'אש ו'לענה הם "שופר", להורות כי בכוחן של תקיעות השופר לעורר את האדם לשוב בתשובה ולעקור ממנו את כל השורשים הרעים שהם פורה ראש ולענה.

הניצוץ רחוק שמציל...

"אם יהיה נידחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך", הקשו המפרשים לכאורה היה צריך להיות כתוב "בקצה הארץ" שלשם יכול האדם להגיע, אך מה הפירוש "בקצה השמים" וכי אפשר להגיע לשם, וביארו זאת ע"פ המלצתו של הבעל שם טוב שאמר שאפילו שלפעמים יש אנשים מעם ישראל עושים עוול בעניני מסחר, הרי סוף כל סוף יש להם בזה גם כוונה כשרה כלשהיא שכן רוצים הם להרוויח עוד כסף על מנת לתת צדקה ולשלם שכר לימוד עבור הבנים ולענג את השבת וכדומה, וזה כוונת הפסוק לומר "אם יהיה נדחך בקצה השמים" אם בנדחך - היינו בחטאתך יש בסוף איזה קצה מחשבה של

מעשה היה בר' ישראל משקלוב תלמידו של הגאון רבי אליהו מוילנא, שרצה ביום מן הימים לעלות לארץ ישראל ולהשתקע בה, להקים בה מוסדות תורניים ולחזק את העם היושבים בה ברוחניות ובגשמיות, פנה הוא אל אשתו ואמר לה שלעת עתה יפליג הוא לבדו רק עם בן אחד ובת אחת, ובמידה ויראה שטובה הארץ להשתקע בה, יצור עמה קשר שתעלה גם היא לארץ ישראל עם שאר הילדים, ואם לאו יחזור הוא לחוץ לארץ כלעומת שבה, ויהי היום עלה ר' ישראל לספינה יחד עם בנו ובתו, ימים ושבעות נמשכה הפלגתו עד שלבסוף ראו הם אור מנצנץ בקצה האופק, אורות בתיים של יושבי ארץ ישראל הסמוכים לנמל יפו. לפתע רוח סערה אחזה את ספינתם כאשר מטלטלים הם מצד לצד עד שלצערם ניצח נחשול אדיר את ספינתם וכולה נתפרקה לחתיכות, כמובן שכל יושבי הספינה מיד נסו לאחוז בכל מיני קרשים ופריטים שנפלו מהספינה כדי שיוכלו לצוץ על המים עד שיגיעו לחוף מבטחים, לעומתם אחז ר' ישראל בבנו ובבתו אחד מימין ואחד משמאל תוך שהוא פותח בשחייה מאומצת לעבר החוף, אחר שחייה ממושכת נעצר באפיסת כוחות ואמר לבתו, בתי יקירתי להמשיך לשחות יחד עם שניכם אין ביכולתי נאלץ אני לוותר עלייך ולהמשיך לשחות עם הבן, מיד כששמעה זאת בתו מיד פרצה בבכי והתחננה אל אביה, אבא כבר שחיתי איתי כל כך הרבה דרך תמשיך עוד קצת לשחות איתי מי יודע אולי פתאום תקבל עוד כוחות וכבר נגיע לחוף מבטחים, נענה לה אביה ברצון והמשיך לשחות עם שניהם יחד עוד כמה מאות מטרים, ושוב נעצר הוא ואומר לבתו בתי אין לי כח יותר אני מרגיש שכוחתי הולכים ואוזלים ממני, חבל שנטבע שלושתינו יחד, כעת אני יעזוב אותך וה' ירחם עלייך שתגיעי לחוף כשאת בריאה ושלמה, כששוב שמעה זאת הבת התמלאה בפחד נורא וצעקה לאביה, אבא אין עוד מלבדך אין כאן מי שיכול להושיע אותי ולהציל אותי מבלתך, אל תעשה את הדבר הזה, אני מעכשיו יתאמץ יחד עם אחי להקל יותר מעליך ולעזור לך עד שנגיע לחוף, ובאמת שמע לה אביה ואזר כוחותיו והתאמץ למעלה מן המשוער עד שבאמת זכו שלשתם והגיעו לחופי ארץ ישראל, כשעלו לחוף מיד התעלף האב ללא זיע עד שהשיבו אליו את רוחו והתעורר לחיים, פתח את פיו ואמר לבתו, דעי לך שבאמת כבר בפעם השנייה שרציתי לעזוב אותך כבר לא יכלתי יותר, אך כששמעתי ממך את המילים אבא! מי יוכל לעזור לי מבלתך רק אתה כאן, דברייך נסכו בי כוחות חדשים והנה אנו עומדים פה חיים שלושתנו בסיעתא דשמיא.

עומדים אנו ימים ספורים קודם היום הגדול והנורא יום הכיפורים, אשר הוא היום בו יחתמו בחותם הסופי כל מי שהיה תלוי ועומד מיום ראש השנה, יום סליחה וכפרה יום מחילה וחזרה בתשובה בבכי ובתחנונים לאל נורא עלילה, צריך האדם לדעת שבמעמד הדין הנורא אצל הקב"ה אין מי שיוכל לעזור לו לא ע"י כסף ולא ע"י קשרים ופרוטקציות ולא ע"י שוחד, הדין הוא דין אמת ונוקב עד נימי הנפש הקטנים ביותר, האדם הוא היחיד שיוכל לעזור לעצמו ע"י שיקבל על עצמו קבלה אמיתית בה יוכל לעמוד במשך כל השנה, ויזעק ויתחנן לבורא עולם, אבא! אין מי שיוכל לעזור לי מבלתך תושיע אותי ותרחם עלי ועל בני ביתי שנכתב ונחתם לשנה מלאה בנחת ובשלווה, כאשר יראה בורא עולם שאדם זה הוא רציני שאדם זה הוא אמיתי ושלם עם עצמו בקבלה הרוחנית שקבל עליו מיד יעמוד הוא מכסא דין וישב על כסא רחמים ויחתמוהו בחותם של מי שאמר והיה העולם לשנה טובה ומבורכת לשנה מלאה בשפע בברכה בהצלחה בנחת מהאשה ומהילדים בברירות אינתה ובכל טוב סלה אמן ואמן.

היזהר!

מדוע בראש השנה לא אומרים "הלל" והלא זה ראש חודש?

בין הפותרים נכונה יוגרל: לגו על שלט



חידה מחודש קודם: היכן מופיעים בתורה לראשונה שני מחותנים

ששמותיהם שווים?

תרון: אביו של נח ואבי אשתו נקראו "למך".

תשובות ניתן לשלוח ב-SMS לפל: 054-3434642

נפלאות הבריאה

חשכה הם מתעוררים משנתם ומתחילים ללעוס במרץ רב את עלי האקליפטוס, הלחות שבעלים מספקת לקואלות גם את כמות המים שהם צורכים לקיומם, לא כל סוגי האקליפטוסים משמשים את הקואלות, כי אכן הם ניזונים רק מסוגים מסוימים של עצים אלו, לאחר שבועות אחדים כאשר מלאי העלים שבעץ הידלדל, יורדים הקואלות מן העץ ומחפשים להם עץ אחר לשהות עליו.



אחת לשנתיים ממליטה הקואלה גור אחד, היא נושאת אותו בכיס מיוחד המצוי בגחונה במשך ששה חודשים, בצאתו מן הכיס עדיין אין גור הקואלה מסוגל לדאוג בעצמו למזונו והוא נשא על גב אמו במשך ששה חודשים נוספים, עד לפני כשישים שנה הרבו הציידים לצוד את הקואלות בשל פרוותן היקרה, ממשלת אוסטרליה הקצתה אז בעבור הקואלות שמורות טבע, בהן נאסר הצייד של חיית כיס מופלאה זו, עובדה זו מנעה מן הקואלות את סכנת ההכחדה.

קואלה

דובון הצעצוע החביב על הילדים אינו אלא חיקוי של חיית כיס המצויה בג'ונגלים של אוסטרליה ושמה קואלה, יש אומנם המכנים את הקואלה "דב אוסטרלי" או "דב הכיס" על אף שאין הקואלה משתייכת כלל למשפחת הדובים, גודלו של קואלה בוגר הוא כ- 50 ס"מ צבע פרוותו אפור בהיר, חוטמו שחור וגמיש, עיניו קטנות, ואוזניו עגולות ובולטות מעל לראשו, ארשת פניו מביעה תמיד כעין תערובת של פחד והשתאות.

הקואלות הם שוכני עצים מובהקים, במשך שבועות ארוכים הם שוהים על עצי האקליפטוס מבלי לרדת כלל אל פני האדמה, ציפורניהם החדות והחזקות מאפשרות להם לטפס בקלות על עצי האקליפטוס למרות הקליפה החלקה, במשך היום הם מרכינים את ראשיהם אל מתחת לגופם ושוקעים בתרדמה עמוקה, הם נראים אז כעין פקעת צמרית עגולה הצמודה אל העץ, עם רדת